

Становище за дисертационния труд на

Албена Володева Игнатова на тема:

**ПОВЕДЕНЧЕСКИ И ОБРАЗОВАТЕЛНИ АСПЕКТИ НА
ДИФЕРЕНЦИАЛНАТА ДИАГНОЗА МЕЖДУ ДЕФИЦИТ НА
ВНИМАНИЕТО/ХИПЕРАКТИВНОСТ И ДИСЛЕКСИЯ**

за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по
„Специална психология” в област на висше образование: 3.
Социални, стопански и правни науки; Професионално направление:
3.2. Психология

Дисертационният труд на тема „Поведенчески и образователни аспекти на диференциалната диагноза между дефицит на вниманието/хиперактивност и дислексия” е с обем 149 страници. Състои се от пет глави, списък с използвана литература и приложения. Съдържа 28 таблици и 17 фигури. Библиографската справка включва 28 литературни източника на български език, 1 на руски език и 168 на английски език.

Трудностите в диференциалната диагноза на двете състояния се обуславя от противоречията и разногласията в дефинирането на двата синдрома, сложната йерархизация на симптомите и богатата коморбидност. Диференциалната диагноза е най-високото умение в диагностичния процес, от което зависи терапевтичната програма. Темата на дисертационния труд безспорно е важна, поради което е третирана в множество научни изследвания и разработки.

В представения дисертационен труд на Албена Игнатова са изследвани ученици с ADHD и дислексия по отношение на четене и поведение. Не достатъчно ясно и защитимо е обяснено изключването от експерименталната група на ученици с преобладаващ дефицит на вниманието. Аргументацията предполага дефиниране и диференциране с ADD. Остава без отгово въпроса защо са изключени интернализираните модели на поведение и екзекутивните функции, които според нови изследвания дават диференциално-диагностичните критерии на двете състояния.

Изборът на темата безспорно произтича от клиничната практика. Въпросът може ли да се направи диференциална диагноза между двете състояния е некоректен. Диференциалната диагноза е част от диагностичния процес, задължителна част при поставянето на нозологична диагноза. Въпросът е кои са тези диференциално-диагностични критерии, които отграничават двете състояния, въпреки наличието на общи симптоми.

За постигане на целите и задачите на емиричното изследване е използвана стандартна методика (не е авторска, както е отбелязано). Не е изяснено защо дислексията се свързва само със затруднения в четенето. Получените резултати са очаквани, изхождайки дори само от определението на двете състояния-ADHD се дефинира като поведенческо нарушение, а дислексията като особен начин на пеработка на информацията, който рефлектира върху уменията за учене и научаване.

Направена е прецизна статистическа обработка на емиричните данни, което дават основание за потвърждаване на 1 и 2 хипотеза и отхвърляне на 4.

Формулирани са 14 извода, които могат да бъдат редуцирани и фокусирани само върху диференциалната диагноза на двете състояния (а не заболявания).

Представени са 6 публикации по темата на дисертацията.

Аторефератът съдържателно отразява дисертационния труд.

Имайки предвид важноста на представената тема за клиничната практика, препоръчвам на Уважаемото жури да гласува в зависимост от представянето на Албена Игнатова по време на защитата.

18.09.2016г.

Подпис:.....

(проф. д.пс.н. Ваня Матанова)